

Den økonomiske situation i dansk fiskeri

Andersen, Jesper Levring

Publication date:
2011

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Andersen, J. L., (2011). *Den økonomiske situation i dansk fiskeri*, 4 s., sep. 19, 2011. FOI Udredning Nr. 2011/15 http://www.foi.life.ku.dk/Publikationer/FOI_serier/Udredninger.aspx

FOI Udredning

Den økonomiske situation
i dansk fiskeri

Jesper Levring Andersen

FOI Udredning 2011 / 15

Den økonomiske situation i dansk fiskeri

Forfatter: Jesper Levring Andersen

Udarbejdet for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i henhold til aftale mellem Fødevareøkonomisk Institut og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om myndighedsberedskab 2011

Fødevareøkonomisk Institut

Københavns Universitet

Rolighedsvej 25

1958 Frederiksberg

www.foi.life.ku.dk

Den økonomiske situation i dansk fiskeri¹

19. SEPTEMBER 2011/JLA

ØKONOMIEN I TAL

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	For- ven- tet 2011
Antal fartøjer	4.141	4.019	3.816	3.569	3.406	3.265	3.134	2.957	2.890	2.833	2.826	
- heraf kommercielle ¹⁾	1.536	1.503	1.330	1.213	1.181	1.175	1.092	846	777	703	688	
Bemanning	6.519	6.292	5.901	5.456	5.156	4.898	4.527	4.046	3.876	3.732	3.681	
- heraf på kommercielle	3.752	3.629	3.267	2.957	2.791	2.651	2.335	1.754	1.572	1.443	1.392	
Total fangstværdis, løbende priser (mio. kr.)	3.303	3.620	3.759	2.784	2.696	2.904	3.183	2.722	2.560	2.218	3.004	2.661
- heraf for kommercielle (mio. kr.)	3.224	3.489	3.590	2.672	2.547	2.821	3.034	2.584	2.390	2.077	2.873	2.608
Gennemsnitlig landingsværdis pr. kommercielt fartøj (1.000 kr.)	1.990	2.227	2.632	2.095	2.042	2.310	2.692	2.980	3.055	2.857	4.206	3.803
Gennemsnitlig indtjeningssevne ²⁾ pr. kommercielt fartøj (1.000 kr.)	1.056	1.320	1.660	1.115	1.082	1.291	1.594	1.814	1.691	1.636	2.754	2.242
Gennemsnitligt bruttooverskud ³⁾ pr. kommercielt fartøj (1.000 kr.)	173	363	591	159	202	361	594	803	609	623	1.338	922

Kilde: Fiskeriets Økonomi 2011, Fødevareøkonomisk Institut.

Note: ¹⁾ Et kommercielt fartøj er et fartøj med en samlet årlig fangstværdis over et minimumsniveau, som fra 2000 til 2010 har været mellem 200.000 kr. og 260.000 kr. Disse fartøjer lander omkring 99 % af den samlede landingsmængde og 98 % af den samlede landingsværdis.

²⁾ Indtjeningssevne er det beløb, som er tilbage til aflønning af den anvendte arbejdskraft og kapital.

³⁾ Bruttooverskuddet er indtjeningssevnen fratrasket omkostninger til aflønning af den anvendte arbejdskraft, og viser således ved der resterer til aflønning af kapital og eventuel yderligere aflønning af ejerens arbejdsindsats.

¹ Den økonomiske situation og udfordringer i henholdsvis akvakultur- og forarbejdningssektoren er ikke medtaget i indeværende notat. Kort kan det nævnes, at akvakultursektoren i 2009 havde en omsætning på 1,0 mia. kr., en beskæftigelse på 550 og et bruttooverskud på 200 mio. kr. Eksporten af fisk var i 2009 på 17 mia. kr. og importen 11 mia. kr. Danmark er verdens 4. største eksportør af fisk. Beskæftigelsen er 4.300 i forarbejdning af fisk og 1.700 i engroshandel med fisk (inkl. import og eksport). Eksporten baserer sig på råvarer fra fiskeri, akvakultur og i stort omfang import. Eksporten faldt i 2009 men er igen stigende.

Siden 2003 har overgangen til en regulering baseret på individuelle rettigheder i hovedparten af dansk fiskeri medført en markant flådetilpasning, og været medvirkende til at forbedre den økonomiske situation for den kommercielle danske fiskerflåde, som lander 99 % af de totale danske landingsmængder og 98 % af den totale landingsværdi. Således er antallet af kommercielt aktive fartøjer blevet reduceret fra 1.536 i 2000 til 688 i 2010, og den gennemsnitlige landingsværdi pr. kommercielt fartøj har, ligesom indtjeningssevne og bruttooverskud, vist en opadgående trend. Det vurderes, at 2010 blev et rekordår for dansk fiskeri målt på bruttooverskud og indtjeningssevne, og 2011 ventes ligeledes at blive et godt år for dansk fiskeri.

Centrale faktorer for den økonomiske udvikling i dansk fiskeri er fiskebestandenes niveauer og dermed de til-ladte landingsmængder, og det må bemærkes at mulighederne for produktionsvækst er begrænset af de biolo-giske forhold. Ligeledes er prisudviklingen, som for langt de fleste arter bestemmes på verdensmarkedet, samt brændstofpriserne centrale, ikke mindst fordi disse kan variere markant på meget kort sigt. Mere længereva-rende faktorer så som den internationale finanskriser har i de senere år påvirket erhvervets finansieringsmulig-heder og kapitalomkostninger. Dette har formodentlig haft en effekt på flådens tilpasningsmuligheder, og mu-ligvis presset nogle fiskere økonomisk. Der er dog ikke nogle meldinger om konkurser direkte forbundet med finanskrisen, og en af årsagerne hertil skal findes i den indførte rettighedsbaserede regulering, som har givet fartøjsejerne mulighed for at opbygge en sund og rentabel virksomhed.

FREMTIDIGE UDFORDRINGER FOR DANSK FISKERI

Revisionen af den fælles fiskeripolitik inden for EU kan have økonomiske konsekvenser for de enkelte fartø-jer. Dansk fiskeri er godt rustet økonomisk, ikke mindst fordi man allerede har indført et rettighedsbaseret forvaltningssystem, men et forbud mod udsnid og økosystembaseret forvaltning kan have betydning for fartø-jers potentielle adfærd og dermed muligheder for at skabe et fornuftigt økonomisk fiskeri. Dette er dog endnu ikke blevet analyseret til bunds ud fra en økonomisk synsvinkel.

Udover den økosystembaserede forvaltning, som er på bordet i relation til revisionen af den fælles fiskeripoli-tik, er der meget konkrete udfordringer for fiskeriet i relation til marin forvaltning, herunder Natura 2000 om-råder, Vandrammedirektivet og alternative anvendelse af havet (eks. vindmøller). Det er klart, at i takt med at der lægges flere og flere restriktioner på udøvelsen af fiskeri, vil dette have betydning for muligheden for at skabe et økonomisk fornuftigt erhverv.

Slutteligt er der udfordringen fra akvakultursektoren, som på globalt plan har oplevet en voldsom vækst i de seneste år. Dansk akvakultur har modsat haft en stagnerende vækst blandt andet som følge af stramme miljø-reguleringer. Det stigende udbud af fisk fra akvakultur på verdensplan kan, ikke mindst hvis den nuværende vækst fortsætter, give udfordringer for det primære fiskeri, som følgende af det øgede globale udbud af fisk.